

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa T.G.

przeciwko Zakładowi [...] sp. z o.o. w O.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 14 grudnia 2022 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt III Pa 15/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 2025 (dwa tysiące dwadzieścia pięć) zł.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 maja 2021 r., IV P 121/20, Sąd Rejonowy w Ostrołęce oddalił powództwo T.G. przeciwko Zakładowi [...] Spółce z o.o. w O. o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz o zasądzenie wynagrodzenia za cały okres pozostawania bez pracy, a ponadto orzekł o zwrocie kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce wyrokiem z dnia 1 grudnia 2021 r., III Pa 15/21, oddalił apelację powoda od powyższego wyroku (pkt 1); zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.440 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za drugą instancję (pkt 2) oraz przejął na

rachunek Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Ostrołęce koszty nieuiszczonej części opłaty od apelacji (pkt 3).

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powód zarzucił naruszenie: 1) art. 278 § 1 i 233 § 1 k.p.c.; 2) art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił oczywistą zasadnością skargi. Sądy obydwu instancji wydały bowiem wyrok z ewidentnym naruszeniem art. 278 § 1 k.p.c. Wypowiedziały się w sprawie wymagającej wiadomości specjalnych bez zasięgnięcia koniecznej w takiej sytuacji opinii biegłego. W ocenie powoda w sprawie wymagającej wiadomości specjalnych Sąd musi zasięgnąć opinii biegłych, nawet jeżeli sam takie wiadomości specjalne posiada. W niniejszej sprawie opinii biegłego wymagały okoliczności stanowiące podstawę rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Nie przysługuje od każdego orzeczenia sądu drugiej instancji, które nie satysfakcjonuje strony skarżącej. Wnosi się ją do Sądu Najwyższego od prawomocnego wyroku poza tokiem instancji. Jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania musi być uzasadnione istotnym interesem publicznym, w szczególności potrzebą dokonania wykładni przepisów, które jeszcze nie doczekały się sądowej interpretacji albo wywołują wątpliwości interpretacyjne, rozstrzygnięciem istotnych zagadnień prawnych, zwłaszcza o charakterze precedensowym, dotychczas nierozważanych przez Sąd Najwyższy, wreszcie wyeliminowaniem orzeczeń oczywiście i rażąco wadliwych. Wniesienie skargi kasacyjnej doznaje istotnych ograniczeń, pozwalających Sądowi Najwyższemu na wstępną selekcję spraw, które będą merytorycznie rozpoznane (tzw. przedsąd).

Wymagania konstrukcyjne skargi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c., nakładając na skarżącego między innymi obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia, który jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19). Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tych wymagań odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo określeniem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 lutego 2014 r., LEX nr 1644571; z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, LEX nr 1511117; z dnia 11 kwietnia 2018 r., III UK 98/17, LEX nr 2497587).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem

lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), to skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Z powyższego wynika, że zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej może jedynie dotyczyć uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Chodzi zatem o taką sytuację, gdy nie tylko zgłoszony zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, LEX nr 2057365). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Wymienionych wyżej wymogów nie spełnia wniesiona skarga kasacyjna, ponieważ w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący nie

zdołał wykazać, aby naruszenie art. 278 § 1 k.p.c. miało walor naruszenia kwalifikowanego. Argumentacja ogranicza się bowiem do twierdzenia że okoliczności zdarzenia, na skutek którego powód został zwolniony z pracy w trybie dyscyplinarnym powinny być ustalone w oparciu o opinię biegłego, który potwierdzi istnienie martwego pola oraz dokona analizy czasoprzestrzennej zapisu z kamer uwzględniającej ruch autobusu, zaś pominięcie tego dowodu powoduje, że ustalenia Sądu są dowolne i obarczone bardzo dużym błędem.

Twierdzenia te stanowią jedynie próbę podważenia prawidłowych ustaleń dowodowych oraz oceny dowodów dokonanej przez Sądy orzekające w sprawie. Ustalenia te zawierają stwierdzenie, że powód miał świadomość, iż w okolicy autobusu znajduje się starszy i nieporadny mężczyzna, który będzie chciał wsiąść do autobusu. Kamery umieszczone na pojeździe zarejestrowały bowiem jego manewr przejścia przez drogę, następnie próbę wejścia do autobusu przez zamknięte przednie drzwi, a także gesty kierowcy nakazujące mu udanie się do kolejnych drzwi, a w dalszej kolejności odjazd pojazdu z przystanku, przejeżdżającego całą długością autobusu w bliskiej odległości od stojącego w zatoczce poszkodowanego. Takie postępowanie powoda (kierowcy) w ocenie Sądu Okręgowego było wysoce naganne i uzasadniało rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika niezależnie od okoliczności, że było ono przyczyną upadku starszego mężczyzny.

Rolą Sądu Najwyższego, w świetle uwag wstępnych do niniejszego uzasadnienia, nie jest rozprawa z poddaną w skardze kasacyjnej polemiką odnośnie do ustaleń faktycznych i oceną dowodów dokonaną przez Sądy obydwu instancji, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi oraz oceną materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

as